

Bilag til bet. o. lovf. om forsvarrets organisation m. v.

- forsvarligt inden for de nærmere år for hærens vedkommende at overgå til en ren mobiliseringsstyrke?
2. Hvad vil de omtalte genindkaldelser tidsmæssigt dreje sig om, hvis de værnepligtige hjemsendes efter førstegangsuddannelsen, og der forudsættes en efter ministerens opfattelse forsvarlig uddannelse?
 3. Finder ministeren det praktisk og økonomisk muligt at forøge antallet af stampersonel i en sådan grad, at en yderligere nedsættelse af tjenestetiden gøres mulig, når et beredskab som det nuværende skal fastholdes?
 4. Hvad vil merudgiften blive ved at overgå til et beredskab, der udelukkende udgøres af hvervet personel?

Svar:

1. Nej.

Så længe man ikke har garanti for, at der vil blive givet forsvarret et tilstrækkeligt varsel, der vil gøre det muligt at mobilisere, vil det ikke være sikkerhedspolitisk forsvarligt at basere sig på mobiliseringsstyrker alene. En række udenrigspolitiske begivenheder i den senere tid har vist betydningen af stående styrker, der er beredt til øjeblikkelig indsats. Dette vil nærmere blive uddybet i forbindelse med min mundtlige besvarelse af spørgsmål 31.

Hertil kan føjes, at som det er anført i de indledende bemærkninger til lovforslaget, er dette baseret på, at Danmarks forsvar må indpasses som et led i det fælles NATO-forsvar. Ifølge de hidtidige inden for NATO gældende strategiske retningslinjer, som senest blev revideret på NATO-ministermødet i december 1967, og som Danmark tilsluttede sig, skal landene opretholde stående styrker for at kunne imødegå enhver form for fjendtlig aggression.

Det ville derfor være i strid med de vedtagelser, der i NATO har været enighed om blandt landene så sent som i 1967, hvis Danmark gik over til kun at have mobiliseringsstyrker.

2. Som nævnt i besvarelsen til punkt 1 anses det ikke for forsvarligt at gå ind for et rent mobiliseringsforsvar.

Der foreligger ikke i forsvarsministeriets beregninger over, hvorledes en sådan ren

mobiliseringsordning skulle være, idet man hele tiden er gået ud fra, at Danmark ifølge sit medlemskab af NATO skal opstille stående styrker.

Den nærmeste vurdering, vi kan nå til, er at drage en sammenligning til de uddannelsesmæssige betingelser, der kendes i Sverige, hvis forsvar delvis baseres på mobilisering.

Ifølge den i Sverige gældende ordning beløber førstegangsuddannelsen af værnepligtige menige i hæren sig for hovedpartens vedkommende til ca. 10 måneder (i søværnet ca. 11 måneder og i flyvevåbnet ca. 12 måneder). For den enkelte menige i hæren gælder, at han herefter genindkaldes til i alt 3 måneders efterøvelse i perioder af 18 dages varighed, der normalt gennemføres 5 gange med 4 års mellemrum. Derudover afholdes mobiliseringsøvelser indtil 5 gange.

3. Såfremt det nuværende beredskab skal holdes, vil en forøgelse af antallet af stampersonel ikke have indflydelse på spørgsmålet om en tjenestetidsnedsættelse under 12 måneder, idet denne tid er afpasset efter den uddannelsestid, som de værnepligtige må have for at være tilstrækkelig beredskabsuddannede.

En eventuel forøgelse af stampersonelstyrken vil derimod medføre, at færre værnepligtige kunne indkaldes. Såfremt det årlige kontingent af værnepligtige i fremtiden skulle vise sig ikke at være tilstrækkeligt, må man om muligt forøge stampersonelstyrken tilsvarende.

En væsentlig forøgelse af stampersonelstyrken vil imidlertid være kostbar og vil rejse spørgsmålet om forøgelse af budgetterne, da sådanne styrker som bekendt er mere kostbare end værnepligtsstyrker. Det vil endvidere være yderst tvivlsomt, om det vil være muligt at tilvejebringe en sådan forøgelse. Under den nuværende ordning anvendes menigt stampersonel til sådanne poster i forsvarret, som kræver en længere, ofte teknisk præget uddannelse. Bestridelse af de tilbagestående mere enkle funktioner, som i forhold til de nuværende opgaver må anses for at være mindre interessante, vil antagelig ikke af de unge blive opfattet som tiltrækkende, når der er tale om flere års tjeneste.

Endvidere skal jeg pege på, at en væsentlig forøgelse af stampersonelstyrken vil be-